

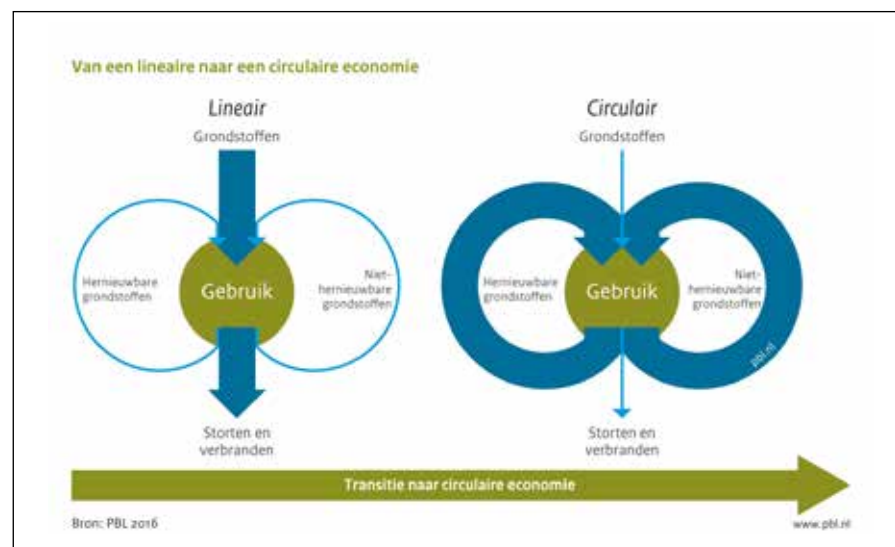
Tekst | Centrum Hout Beeld | Botterbrug Harderwijk (JL Marshall)

HOUT ALS VERSNELLER BIJ CIRCULAIR EN KLIMAATNEUTRAAL INKOPEN

Ook kunstwerken moeten steeds meer 'circulair' zijn. Daarbij ligt de focus op dit moment met name op het verhogen van het percentage gerecycled materiaal verwerkt in het kunstwerk, het verlengen van de levensduur en het introduceren van innovatieve producten. De onderbouw van de uiteindelijke milieu- en klimaatimpact ontbreekt echter nog te vaak, waardoor in de praktijk nog te weinig duurzame keuzes worden gemaakt. Hout en houtproducten voor de gww zijn laag hangend fruit als het gaat om het halen van klimaat- en circulariteitsdoelstellingen. Rijkswaterstaat als grootste opdrachtgever in de gww en infra heeft dit inmiddels onderkend.

BELEID GERICHT OP CIRCULAIRE ECONOMIE

Het Rijksbrede programma 'Nederland circulair in 2050' - dat de basis vormt voor het beleid rond het vergroten van het efficiënt gebruik van grondstoffen - onderkent dat de circulaire economie niet alleen draait om het reduceren van de hoeveelheid fossiele grondstoffen, maar dat de circulaire economie gefocust moet zijn op een transitie van fossiele grondstoffen naar hernieuwbare, duurzaam geproduceerde grondstoffen. Dat betekent dat bio-based grondstoffen een onmisbaar onderdeel zijn van deze beweging. Bio-based producten dragen ook direct bij aan het verminderen van de CO₂-uitstoot. Hout is voor wat betreft volume en staat van dienst in de gww de meest voor de hand liggende keuze. Het is ook een milieu- en klimaatvriendelijke keuze, want houtproducten leggen CO₂ vast gedurende hun gebruiksduur

Hernieuwbare grondstoffen (als hout) spelen een belangrijke rol bij het realiseren van een circulaire economy (Bron: PBL 2016)

en zorgen voor het vermijden van CO₂-uitstoot van fossiele grondstoffen. Daarbij komt dat de milieuscore van houtproducten voor de gww, zoals damwanden en bruggen, laat zien dat hout in veel gevallen gunstiger scoort dan hun concurrenten. Daarbij is levensduur van belang, maar geen basis om daarom hout uit te sluiten, zo blijkt.

CIRCULAIRE VOORDELEN VAN HOUT ONDERKEND

Recent heeft een brede groep stakeholders (Circulaire Infra Community) in opdracht van Rijkswaterstaat een aantal toekomstbestendige scenario's ontwikkeld om gebruikt te worden in het kader van Innova58: de weg van de toekomst*. Eén van de aangeboden scenario's is de bio-based snelweg, met daarin houten geleiderail, houten wegportalen, houten bewegwijzering, houten damwanden, bamboe geluidschermen, houten lichtmasten etc. etc. Nagenoeg alle houttoepassingen in het scenario zijn reeds in de praktijk, zij het op kleine schaal, toegepast en daarmee direct in te zetten en op te schalen. Een quickscan door ingenieursbureau NIBE onderstreepte dat de milieu- en klimaatvoordelen van houttoepassingen in dit bio-based scenario ten opzichte van nu veel toegepaste materialen significant is. De circulaire kansen liggen voor het oprapen. Uit onderzoek van FSC Nederland blijkt echter dat duurzaam inkopen binnen projecten in de gww in de praktijk nog lang geen vanzelfsprekendheid is. De 25 projecten die tegen het licht werden gehouden hadden een ding gemeen: er werd niet of nauwelijks op circulariteit, milieu- of klimaatvriendelijkheid gestuurd of was terug te vinden in de uiteindelijke materiaalkeuze.

MOOIE PROJECTEN

Dat die kansen op het gebied van klimaat en circulariteit wel kunnen worden verzilverd blijkt uit het toenemende aantal projecten in de gww en infra, waarbij wel gekozen wordt voor hout of houtconstructies; Pro-Rail: Centraal Station Rotterdam, Station Assen en Station Ede-Wageningen. Gemeente Oirschot heeft recent gekozen voor een vakwerkbrug die voor 90% uit hout bestaat. En ook de provincie Groningen in samenwerking met de gemeente Oldambt heeft gekozen voor hout als basismateriaal voor de 'De Blauwe Looper'. Deze brug is met 800 meter de langste fiets- en voetgangersbrug van Europa en vormt de eerste directe verbinding tussen de Blauwe Stad en Winsum.

KENNIS EN INFORMATIE

Er is door de houtsector inmiddels de nodige onderbouw van de voordelen van hout en houtproducten, als het gaat om de milieubelasting en klimaatbijdrage gegeneerd, zoals lca's van grondstoffen (uit onder

VOORDELEN VAN HOUT IN EEN BIO-BASED CIRCULAIRE ECONOMIE:

- vermindering CO₂-uitstoot
- vastleggen CO₂ tijdens gebruiksduur
- hernieuwbare grondstof en duurzaam geproduceerd
- lage milieubelasting (LCA)
- veelal gunstige levensduurkosten (inclusief levensduur en onderhoud) (TCO)
- bewezen kwaliteit en langjarige ervaring
- direct beschikbaar en inzetbaar (oplossingen hoeven niet ontwikkeld te worden)
- eenvoudig te repareren
- herbruikbaar, recyclebaar
- afval geen belasting milieu

Verkeersbrug Oirschot is voor 90% van hout. Bron Architectenbureau wUrk.

andere Europa, Azië, Afrika en Zuid en Midden Amerika) als ook voor damwanden en bruggen. Informatie over LCA's (Total Cost of Ownership), maar ook bestekteksten (*RSV-format) van houttoepassingen voor de grond-, weg- en waterbouw zijn beschikbaar op www.houtindegww.nl. Verder zijn op deze website tal van gww-projecten in hout te vinden. Bereken ook eens hoeveel CO₂ u met hout heeft vastgelegd in uw project met de CO₂-calculator (www.opslagCO2inhout.nl).

Heeft u vragen over hout en houtproducten dan helpt de Helpdesk Hout in de GWW u graag op weg, of wij komen langs voor een meer uitgebreide toelichting, bijvoorbeeld in de vorm van een lunchlezing. ■

Optimaal ontwerpen en aanbesteden doe je met:

houtindegww.nl

- Lunchbijeenkomsten (gratis kennis op locatie)
- Bestekteksten en detaillering
- Voorbeeldberekeningen
- Technische en milieu-informatie houttoepassingen
- EMVI, duurzaam inkopen en CO₂ calculator
- Helpdesk voor verdere ondersteuning

Deelnemende bedrijven: